placeno efektivně a vypočítavše jednotlivé platy, předložili opisy korespondence k těmto platům se odnášející. Dále doznali tamtéž, že Vítězslav L., který tyto platy na účet poskytnutého úvěru per 400.000 frcs. konal, vyzvedl si v Praze z pokladny firmy B. a spol. částky 285.950 K a 450.000 K hotově. Tyto doznané skutečnosti poskytují úplný podklad pro přesvědčení, že stěžovatelé vylíčeným způsobem si opatřili výplaty cizích valut v cizině za úhrady z domácího kapitálu, že tu tedy jde přímo o uhražování úvěru v cizině československými korunami. Aby domácí kapitál bez kontroly do ciziny neodcházel a aby cizí valuty byly zachovány především k disposici státu, o to pečuje devisová ústředna, která funguje jako súčtovací a rozdělovací orgán pro cizozemské valuty získané z aktivních položek bilance obchodu vývozního a dovozního a proto nesmí jí býti odňata možnost kontroly a disposice s cizími valutami v žádném směru. Jest tudíž skutková povaha přestupku, jehož byli stěžovatelé vinnými uznáni, splněna jak konáním platů do ciziny v hotovosti (odst. 1 § 2 min. nař. ze dne 18. června 1918 č. 223 ř. z.), tak i disponováním pohledávkami a úvěry v cizině, tedy pouhým placením súčtovacím (odst. 2 § 2 téhož nař.).

Doznáním stěžovatelů bylo zjištěno, že se celé toto jednání stalo bez svolení československé devisové ústředny, ačkoliv ani Rudolf F., na jehož jméno, ani firma B. a spol., na jejíž účet dle tvrzení stěžovatelů i úvěr byl poskytnut i platy naň konány, nenáleží k divisové ústředně. Nalezlo-li napříkané rozhodnutí na základě tohoto procesně bezvadně zjištěného skutkového podkladu, že se stěžovatelé dopustili přestupku, pokud se týče spolupůsobení při přestupku dle odst. 2 § 2 l. c., srovnává se nález ten se zákonem a bylo proto stížnost jako neodůvodněnou zamítnouti.

Č. 521.

Volební právo do obcí: * Dohlédací úřad není při ustanovení polovice členů finanční obecní komise obmezen jen na ony volební skupiny, které jsou v obecním zastupitelstvu zastoupeny (§ 14 zák. ze dne 7. února 1919 č. 76 sb. z. a n.).

(Nález ze dne 15. září 1920 č. 8467.)

Věc: Josef O. a Karel H. v Pardubicích (adv. Dr. V. Hrbek z Pardubic) proti zemskému správnímu výboru v Praze o jmenování člena finanční komise města Pardubic.

Výrok: Napříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Okresní správní komise v Pardubicích jmenovala ve schůzi dne 29. srpna 1919 členy finanční komise města Pardubic, mezi nimi také Karla H. za republikánskou stranu československého venkova.

Na stížnost Josefa N. jako předsedy a zmocněnce organisace československé strany lidové v Pardubicích zrušil zemský správní výbor v Praze usnesením ze dne 3. prosince 1919 rozhodnutí okresní správní komise a uložil jí, aby místo tohoto člena jmenovala nového člena, řídíc se návrhem volební skupiny československé strany lidové, poněvadž

volební skupina republikánské strany československého venkova nedošla, jak se nepopírá, při volbách zastoupení v obecním zastupitelstvu a nemůže tedy při jmenování druhé polovice členů finanční komise dle § 14 zák. ze dne 7. února 1919 č. 76 sb. zák. a nař. na tuto volební skupinu býti vzat zřetel; naproti tomu však pominul okresní výbor při jmenování tom volební skupinu československé strany lidové, která dle výsledku provedených voleb došla zastoupení v zastupitelství obecním a za niž také tímto byl zvolen jeden člen do finanční komise.

O stížnosti uvažoval nejvyšší správní soud takto:

Naříkané rozhodnutí vychází z právního hlediska, že dohlédací úřad, jenž jest dle § 14 zákona ze dne 7. února 1919 č. 76 sb. z. a nař. povolán, »ustanoviti polovici členů pro obecní komise«, jest při výběru osob v tom směru vázán, že nesmí nikoho voliti, kdo patří k některé z volebních skupin, jež při volbách do obecního zastupitelstva nedošly ani jediného mandátu.

Pro tento právní náhled však nelze v zákoně samém nalézti nijaké opory.

Předpis § 14 l. c., který jako sedes materiae pro tuto otázku v prvé řadě přichází k platnosti, nižádné jiné směrnice pro výběr členů finanční komise nedává, než že nařizuje, aby komise ta se alespoň z polovice skládala z nečlenů obecního zastupitelstva a měla mezi sebou odborníky.

Co do formálního postupu ukládá sice zákon úřadu dohlédacímu, aby si vyžádal návrhy volebních skupin, avšak ani slůvko nepřipojuje, z něhož by se dalo odvozovati, že rozumí tu jen ony volební skupiny, kterým se podařilo při volbách obecních s jedním ze svých kandidátů proraziti.

Dle zásady, že tam, kde zákon sám nerozeznává, nesmí se ani při jeho výkladu rozlišovati, nutno slovy »volební skupiny« v § 14 dle gramatické interpretace rozuměti všechny volební skupiny při volbách obecních se svojí kandidátkou vystoupivší a to bez ohledu, zda měly nějaký úspěch či nikoli.

Pro tento gramatický výklad mluví nade vši pochybnost i patrná intence zákona.

V instituci finančních komisí chtěl totiž zákonodárce zavésti jakýsi kontrolní orgán nad finančním hospodářstvím obecního zastupitelstva.

Tento orgán musí proto býti nadán dostatečnou neodvislostí od obecního zastupitelstva pod dohledem jeho stojícího, která podle znění zákona může býti zaručena jen tehdy, když tato komise není jen pouhým odleskem struktury obecního zastupitelstva, nýbrž i co do svého složení nese patrný charakter své samostatnosti.

Proto rozkázal zákon, že nejméně polovice jejích členů musí býti vzata z nečlenů obecního zastupitelstva, proto uložil, aby byli v ní zastoupeni odborníci, proto konečně nedal její celou volbu obecnímu zastupitelstvu, nýbrž přiznal právo jmenovati polovici členů úřadu dohlédacímu, od něhož patrně očekává, že případnou jednostrannost, které by se snad obecní zastupitelstvo při volbě oné polovice dopustilo, vhodným výběrem osob vyváží a napraví.

Splniti tento požadavek by však dohlédací úřad nemohl, kdyby byl vázán, jak naříkané rozhodnutí soudí, toliko na ony kruhy, které jsou blízké nebo totožné se stranami v zastupitelstvu obecním zastoupenými,